

זמני כניסה ויציאת השבת
והחג לפי אופק נתיבות:

הדלקת נרות: 19:01*
צאת הישבת: 20:10
רבינו תם: 20:44
הדלקת נרות יו"ט: 19:02*
צאת החג: 20:12

* 30 דק' קודם השקיעה

סוכות שלם ציקנות

גיליון 59

פרישת במדבר תשפ"א | שבת כלה | אבות פרק ו' | יש לשמור על קדושת הגיליון!

שבת שלום וטובות
וחג שבועות שמח
לכל בית ישראל!!!

פנינה לנשמה

צניעותה המופלגת של רות

הנהגת רות היתה שלא ויתרה על שום הידור בצניעות, אף שגרמה בכך להיותה מיוחדת בין חברותיה, וגם בועז שלא היתה דרכו להסתכל בנשים הבחין בהנהגתה, ושאל את נערו 'למי הנערה הזאת'.
וכה דברי הגמרא: 'ויאמר בועז לנערו הנצב על הקוצרים למי הנערה הזאת' – 'וכי דרכו של בועז לשאול בנערה? אלא דבר צניעות ראה בה, עומדות מעומד, נופלות מיושב!
ועוד מסופר במדרש: התחיל הנער לספר בשבחה ובצניעות שבה, הרי יש לה כמה ימים שהיא עמנו, שלא נראית אפילו אחד מאצבעות ידיה ורגליה, ואין אנו יודעים אם אילמת היא.
כללו של דבר, הנהגה שקטה ורגילה היא אחת מדרכי הצניעות, ועיקר הצניעות הוא הרחקה ממשיכת לב האנשים, והנהגת צניעות מושלמת, אף אם מושכת את תשומת הלב, אינה מושכת את ה'לב'. (הלבוש כהלכתו)

התחזקתי ונשאתי...

בוחה של תפילת השל"ה וחיוזוק בצניעות

מספרת אחת הנשים, בליל ל"ג בעומר יצאתי עם בני הקטן להדלקת המדורות בתלמוד תורה לכבוד רשב"י, אני מאוד אוהבת את הרגע הזה, לקחתי איתי את תפילת השל"ה הקדוש המורחבת להתפלל על ילדיי בזכות רשב"י ובשעת ההדלקה תפסתי לי שם פינה וקראתי את תפילת השל"ה הקדוש בדמעות, קראתי את המילים "ולא ימות שום אחד מבני בחיי ולא אחת מבנותי בחיי..." ועדיין לא ידעתי כמה תפילה זו פעלה בשמים.
בשעה זו בנה הגדול שלומד בצפון נסע למירון ובנה השני שלומד בעיר נסע גם הוא למירון יותר מאוחר. חזרתי עם ילדיי מאוחר בלילה השעה היתה אחת בלילה החלטתי להתקשר לבני לראות אם הגיע והכל בסדר והוא אמר לי שרק עכשיו הוא הגיע היו הרבה עיכובים בעיות ותקלות בדרך. אמרתי לו שאני שמחה שהגיע שיצור קשר עם אחיו הגדול שכבר נמצא שם אח"כ התקשרתי לאח הגדול לראות מה איתו והוא לא ענה. בליבי החלטתי שאתקשר עוד כמה דקות בינתיים אשמע מה קורה במירון בשידור חי ואז שמעתי שיש אירוע רב נפגעים הרוגים ופצועים, הרגשתי רעד בכל גופי התקשרתי לבן והוא לא עונה. דקות מחרידות שלא ידעתי מה קורה עם בני. לאחר 45 דקות אחותי מתקשרת אלי ואומרת לי תקבלי קבלה בצניעות הרגע, קבלתי על עצמי לגרוב גרביים גם לזמן קצר אפילו שלפי ההלכה זה מותר אבל אני רוצה את ההידור הזה לא להסתובב בכלל בלי גרביים.
מיד לאחר הקבלה הטלפון מצלצל והבן הגדול אומר: אמא, הכל בסדר אני לא שומע כלום, אין קליטה אבל הכל בסדר.
בזכות קבלה בצניעות ובזכות תפילת השל"ה הקדוש נס כ"כ גדול לקבל תשובה מהר ולא להשאיר במתח זמן רב.
(מפי הרבנית רות שמש תחי', לשמיעת השיעורים: 03-6171121)

פינת ההלכה

זהירות בשמחות

- הברכה הראשונה שמברכים מתחת לחופה: "שהכל ברא לכבודו", כל השמחה היא למען כבודו יתברך. לכן צריך להזהר שבאמת יהיה כך שהשמחה תהיה פאר לשכינה, וחי' לא להיפך.
- צריך להזהר שלא יכנסו הנשים אצל הגברים ובפרט בשעת ריקודים או שירה, וכל שכן שלא לעמוד בפתח הכניסה של אולם הגברים. כאשר צריך להעביר משהו או לסדר איזה ענין דחוף, יש לעשות זאת בצניעות בצד רחוק מפתח הכניסה באופן שלא יגרום תערובות, ולקצר ככל הניתן.
- יש להקפיד על כך שהנשים לא יצטלמו ע"י צלם ובפרט בימינו שיש נשים צלמות ומאוד קל להשיגן.
- צריכים בעלי השמחות להשתדל שאצל הגברים יהיו מלצרים, ואצל הנשים מלצריות, ולהתנות איתם שהמלצרים לא יכנסו לאולם הנשים, והמלצריות לא תכנסנה לאולם הגברים, וכן שהמלצריות תבואנה בלבוש צנוע. ובזכות שמירת הקדושה יזכו שהשכינה תשרה בינהם ויעלה זיווגם יפה.

סיפור לשבת

"טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף" (אבות ו, ט)

חדשה? איזו מתנה. אולי אעשה הפוגה קצרה משיעורי התורה. לא נורא.

"גולן", אבא היה תקיף, "תחליט עכשיו, מכונית חדשה או שיעור תורה".

עצמתי את העיניים חזק חזק כדי לעצור את הדמעות, לחצתי על החזה כדי שהלב לא יפרוץ משם. רציתי לבכות, להניח את הראש על הכתף של אבא וללחוש לו: "אבא, התורה היא גם שלנו, יש בורא בשמים. גם אתה הבן שלו. אנא רחם עלי ותן לי ללכת על פי שכלי ורגשותי. פניתי להשם יתברך וצעקתי בשקט מתוך ראותי: "אבא שבשמים, תן לי אומץ לענות לאבא". ואז פקחתי את עיני והודעתי לאבא: "אני מצטער. אני אוהב אתכם, אני רוצה מאוד מכונית חדשה, אבל אני לא מוותר על שיעור תורה ואמונה בה". אנא תבין אותי".

חשתי רוגע עצום ושמחה פנימית רקדה בתוכי לאין שיעור. אבא הורה לי לצאת. נכנסתי אחר כך לשיעור גמרא והרגשתי אור עצום בלב ובשכל. הבנתי כל מילה, הקשיתי קושיות, שמחה אינסופית מילאה את ליבי. עמדתי בניסיון, וידיו של הבורא ליטפו את פני.

אחרי חצות נכנסתי הביתה, וחששתי מהנורא מכל. מצעקות, מבכיות, מהאשמות. וכאן קיבלתי הפתעה. הורי ישבו בסלון, קמו, נישקו וחיבקו אותי, ואמרו לי במפורש: "גולן, אם זו הדרך שבחרת, שתצליח".

ומה לגבי המכונית החדשה? מי צריך מכונית חדשה, אם הדרך שאני נוסע בה מקובלת על הורי, ומשמחת את מלך מלכי המלכים! ?

(פרקי אבות שמחת הלב)

סיפרתי לו את האמת, אני אוהב ללמוד תורה, יש בה דברים אמיתיים, ולמדתי להתפלל.

אבא שתק, וראיתי שהוא פגוע או מבוהל, וכמובן מאוד לא מרוצה. ואז אבא אמר לי בשיא הנעימות והתכיבות, בקור רוח, את המילים: "גולן, אני ואמא אוהבים אותך, ולא רוצים לאבד אותך. אנחנו בפירוש לא רוצים שתחזור בתשובה. אני מציע לך הצעה שבוודאי תשמח אותך. לא מזמן עשית רשיון נהיגה, החלטנו אמא ואני לקנות לך מכונית חדשה, הכי טובה שיש, אבל בתנאי אחד,

אתה מפסיק את הקשר שלך עם הדתיים והלימוד שלהם. אנחנו יודעים שמכונית תשמח אותך, וכשם שאנו רוצים לשמח אותך, אנא תשמח אותנו, ותפסיק ללמוד שם".

הרגשתי באותן דקות שאני נקרע לגזרים. כמו רעם ביום בהיר. אני אוהב מאוד את הורי ומכבד אותם, אבל אני אוהב את התורה ומאמין בקב"ה. אינני רוצה לצער את הורי, אבל לא רוצה לצער את הקב"ה. מה עושים? ואני בהחלט מעונין במכונית חדשה. אינני אחד כזה שמתנזר מתענוגי העולם הזה, אבל איך אפשר בלי שיעור תורה? כמה קשה. אבל היצר הרע גם הוא לא הרפה. מכונית

"שמי גולן ואני עוד מעט בן שמונה עשרה. רציתי לספר לכם על ניסיון עצום שעמדתי בו, ושגרם לי לאהוב את הבורא ואת תורתו בצורה אדירה שקשה לי להגדיר אותה במילים. לפני כשנתיים שכנעו אותי שני חברים לבוא לשמוע שיעור תורה. זה לקח להם זמן רב, כי אני בן למשפחה חילונית רחוקה לחלוטין מתורה ומצוות. הורי היו אנשים אמידים מאוד, ואנחנו, הורי ואחי הקטן, מתגוררים באחת השכונות היוקרתיות בירושלים. משפחתי עונה בגדול על התואר "שני ילדים וכלב".

הייתי רחוק כל כך מתורה, שכאשר נכנסתי לבית הכנסת בפעם הראשונה בחיי, רציתי מיד לברוח. הרבנים, הכיפות, ארון הקודש, הספרים, האווירה, הכל דמה בעיני למקום שאין לי קשר אליו, וכאילו שתי ידיים ענקיות דחפו אותי החוצה. חברי הושיבו אותי בכח, תקעו לי כיפת קרטון על הראש, ואז לראשונה בחיי שמעתי שיעור תורה. למחרת, מסקרנות, באתי שוב ושוב, עד שליבי נפתח לדברי תורה והלכה. מובן שהסתרתי מהורי שאני לומד תורה, משום שהם ממש אנטי, ומדברים לא יפה על הדת. לא מזמן אבא שלי תפס אותי "על חם". הוא עבר במכוניתו בכביש הסמוך לבית הכנסת, וקלט בעיניו שאני נכנס לשם עם כיפה על ראשי. אני לא הבחנתי בו.

למחרת בערב, כשעמדתי לצאת שוב, אבא פנה אלי רגוע ושלו וביקש לשוחח איתי. פניו היו רציניות מתמיד, וחששתי שמא הוא שמע משהו על תחילת החזרה בתשובה שלי.

אכן כן, הוא סיפר לי שאמש, הוא ראה אותי נכנס לבית הכנסת וחקר אותי.

תלמידו של הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, הראה לו פעם את שעון הזהב שקיבל מתנה מכלתו. התעניין הרב, "מה מחירו של השעון?" "חמש מאות דולר", השיב התלמיד. רבי יחזקאל התבונן בשעון שעה ארוכה, ואמר בהתרגשות: "עכשיו תוכל להבין את כוונת הפסוק 'טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף', מילה אחת של תורה שווה הרבה יותר מאלפי שעונים כאלו..." (הפוח בבל יום)

שביבי אור

חיי תורה – חיים של שלום

אין מציאת של 'אדם' בלי תורה. רק באמצעות התורה ניתן לנהוג כבני אדם. ללא תורה אין מוסר ואין מצפון. הרחוקים מהתורה מאבדים את צלם האלוקים שבהם ונדמים לחיות טרף. חייהם קשים ומרירים, אין להם שלווה נפש. לעומת זאת הנוהגים על פי התורה זוכים לחיי איכות אמיתיים. התורה היא 'תורת חיים', חוקי התורה מעניקים לנו חיים מאושרים ושלמים. נמחיש זאת ע"י דוגמא קטנה:

כאשר אדם פוגע ברעהו ומשפילו, בתוך תוכו הוא רוצה שהנפגע ישיב לו, כי אז הוא יוכל לשוב ולתת לו מנה אחת אפיים, וחוזר חלילה. אך אם הנפגע אינו מגיב, ונותר שווה נפש, כאילו הדבר אינו נוגע לו כלל, יאלץ הפוגע המתוסכל לעזוב אותו לנפשו... אם כן, מי הרוויח ומי הפסיד? אדם שנשלט בידי יצרו ואינו מרסן את תגובותיו, הוא 'חופשי' מהתורה, ואם פגע בו, הוא משיב לפוגע בחמת זעם. אלא שבכך הוא הופך את חייו לחיים של מלחמה, קטטה ושנאה. כשהוא מתעקש ועומד על שלו, ונוקם ונוטר במי שפגע בו, הוא אינו מבטא בכך חוזה ועוצמה, אלא אדרבה, זהו גילוי מובהק של חולשה ורפיסות רוח. לעומת זאת, אדם הצועד בדרך התורה, אין הוא שונא את מי שפגע בו, כי הוא פועל על פי צו התורה "ואהבת לרעך כמוך", הוא אינו נוקם ונוטר במי שפגע בו, כי הוא אמון על מצוות התורה "לא תקום ולא תטור". כשהוא מוותר ואינו עומד על שלו, הוא אינו מגלה בכך סימן חולשה, אלא אדרבה, זהו סימן לגבורת רוח, ובכך הוא רוכש לעצמו חיים שלווים ומאושרים. זוהי הכוונה של הבקשה "בעבור אבותינו... ותלמדם חוקי חיים, כן תחננו"... משום שהחוקים הללו הם הנוסחה המומלצת לחיים מאושרים. (אריה שאג)

נצור לשונך

מוסר אהבת ישראל

מרן החיד"א זצ"ל בספרו "דברים אחדים" (דרוש ו') כתב וזה לשונו: "ואנן מה נענה, כי כל היום אנו מצטערים על חורבן הבית ועל הגאולה, ולא דעת ולא תבונה בנו לומר, הלא בחורבן בית שני היו התנאים הקדושים - רבים וגדולים בתורה ובמעשים טובים, וכל זה חרב בעוון שנאת חנם, ואם עתה אין אנו באחדות, ויש שנאת חנם, איך יתכן שיבנה בית המקדש, כיון שסיבת חורבנו לא פסקה ממנו, ואיך אנו אומרים "כי לישועתך קוינו כל היום" ונצפה לישועה, ושנאת חנם עדיין בנו? ! אוי ואבוי! כי זה דומה לנוטע אילן, ובידו השנית ברזל לחותכו ולשרשו, וכה מעשהו יום יום, היש שטות גדול מזה? ! ומה יצדק אנוש במעשים טובים כל עוד טומאתו בו - שנאת חנם - ואיך לא נחוש על עוון חילול שמו הגדול זה כמה מאות שנה בעוונותינו.

ואפשר כי זה טעם שצריך לצפות לישועה, כלומר, להתעורר לסלק שנאת חנם, דלא אפשר שיבנה עד שיתקן סיבת חורבנו, וכיון שהוא מצפה לישועה, מוכרח לסלק שנאת חנם, שאם לאו, איך יצפה והוא הגורם להחזיק בחורבנו. וזה שנאמר (ירושלמי יומא א', א') כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאלו נחרב בימיו, דלא נבנה מסיבת שנאת חנם, והוי כאלו נחרב, דזה היה סיבת חורבנו. (כנסת ישראל)

הלכה לספר על הילדים שהם שובבים מדי

שאלה: אני אמא למשפחה ברוכת ילדים, בלע"ר. חלק מילדי שובבים במיוחד, ולפעמים עוברים קצת את הגבול בתעלוליהם. אני נוהגת לספר לחברות ולקרובי משפחה על אודות ה'חוכמות' של הילדים, וגם על הקשיים והבעיות שהם מעמידים בפני רצייתי לשאול האם יש גדרים במה שמותר לי לספר, כדי שלא אכשל בלשוה"ר?

תשובה: מותר לאם לספר לחברותיה על אודות 'חוכמות' ותעלולים של ילדיה. אולם, אם מדובר בתעלולים שחורגים באופן ניכר מהתנהגות סטנדרטית של ילדים אחרים, אזי נראה שאסור לאם לספר, אלא אם כן מספרת זאת לתועלת, להיוועץ כיצד לטפל בבעיות שמעוררים הילדים השובבים. (משיב שלום)

קוה אל ה'

יום התונתו – זה מתן תורה!

בעמדנו בערב חג קבלת התורה, הלא אין ספק שכולנו חפצים לקבל את התורה, שואפים לזכות בה. אז איך עושים את זה? איך מגיעים לכך שנקבל את האוצר הזה? איך מגיעים למוצאי חג השבועות, כשבתוך הלב פנימה שוכנת אהבת תורה לאין קץ, חשק ותשוקה לעסוק בה תמיד, יכולת להבינה בקלות ובבהירות? התשובה היא, כמו בכל עניין, כי הכל תלוי בנו, בבקשה שלנו, ברצון שלנו, בהשתפכות שלנו בתפילה ובבקשה לפני נותן התורה. נותן התורה – כשמו כן הוא – חפץ לתת. הוא רוצה לתת לנו את התורה, להעניק לנו את היכולת להתחבר אליה. ואנחנו? אנחנו צריכים רק לבקש, להתפלל, להתחנן. שיתן לנו כח לעסוק בתורה, שיסיר מעלינו כל מפריע, שיאפשר לנו להיות עקביים בלימוד התורה. כל מה שמוטל עלינו הוא לבוא אליו, לנקוש בדלתותיו, ולבקש, מעומק הלב ומכל הנשמה, שאנו רוצים ומבקשים לקבל את התורה, באמת!

יש לנו את ההזדמנות בזו מדי יום ביומו, בעת אמירת "ברכות התורה" עם שחר, אז אנו מבקשים "והערב נא... ונהיה אנחנו וצאצאינו... יודעי שמך ולומדי תורתך". ושוב בתפילת שחרית, אז אנו מתחננים "אבינו אב הרחמים... לשמוע ללמוד וללמד..." – כמה כדאי לנצל את ההזדמנויות הללו מדי יום, ובפרט בחג השבועות – זמן מתן תורה, הרי עכשיו זה הזמן לבקש! (פניני פרשת השבוע)

חכמת נשים

תורת האנשים תלויה בנשים

הכתוב אומר, שכשמשנה רבנו עלה אל האלוקים, אמר לו הקב"ה: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל", ואמרו חז"ל ש"בית יעקב" אלו הנשים, ו"בני ישראל" אלו האנשים לכאורה, יש להתבונן מדוע חלק הכתוב כבוד לנשים, והתחיל בהן תחילה, והלא עיקר העיקרים הוא "תלמוד תורה", ובזה מצווים הגברים ולא הנשים? התשובה פשוטה, ניתן לראות אותה בעיניים, זוהי מציאות המוכיחה את עצמה יום-יום שעה-שעה: גובה קומתם הרוחנית, התורנית, של הגברים תלוי בנשים! הרבה פעמים רואים בחור ישיבה, שכל ראשי הישיבות וגדולי המשגיחים מנבאים לו עתיד מזהיר בתורה. הם מבחינים בצמאונן האדיר, בהתמדתו הנפלאה הנמשכת לילות כימים, ביראת השמים שלו הצרופה והטהורה. והנה כמה שנים אחרי החתונה, אתה מוצא אותו והנה רגלו באחת מחוץ לבית המדרש. מתברר שהוא התחתן עם בת עשירים, שלא היו לה שאיפות מדי גבוהות ביחס ללימוד התורה. שאיפותיה הן לחיות ברמת חיים גבוהה, כפי שהיתה רגילה בית אביה. בעלה נאלץ לעזוב את בית המדרש כדי להביא פרנסה שתתאים לרמת החיים הזו. הרבה פעמים המצב הפוך: בחור שלא היה מזהיר בכשרונותיו, גם לא בהבנתו בלימוד, אך שאיפותיו היו אמיתיות: לעמוד ולגדול בתורה. הוא התחתן עם אשה דומה לו, שלא הוציאה ככל מבחן עשר, גם לא תשע, אבל בתוך תוכה היא שואפת לדבר אחד: לזכות להקים בית אמיתי של תורה. היא מוכנה באמת ובתמים לחיות חיים פשוטים. מקבלת על עצמה, בעוז ובנחישות לשאת את עול הבית על כתפיה. והנה כמה שנים אחרי החתונה רואים את בעלה שוקד על תלמודו באופן מופלא ביותר. מי גרם לכל זה? למי נזקפת הזכות הגדולה? כבר אמר רבי יעקבא: "שלי ושלכם – שלה הוא". לא פלא, אפוא, שהתורה פתחה ב"בית יעקב", בנשים, תחילה. כשהולכים לתת תורה לישראל – חלקן בתורה של כל אחד ואחד מ"בני ישראל", הגברים, תלוי ב"בית יעקב", בנשים! האישה – עיקרו של בית היא, היא אשר מעצבת את צורתו של הבית ואת רמתו הרוחנית, את שיעור קומתם התורנית של בעלה ושל ילדיה, והיא אשר תזכה להקרא: "אם הבנים שמחה הללויה-ה". (דורש טוב)

העלון מוקדש לעילוי נשמת
ר' חיים חתאנו בן ביה ז"ל
נלב"ע ג' סיון תשס"ח
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
מזל בת סוליקה ז"ל
נלב"ע י"ח אלול תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
ר' עמרם בן פרח ז"ל
נלב"ע י"ד שבט תשע"א
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
רחל בת תמו ז"ל
נלב"ע ד' טבת תשס"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
ר' דוד בן רחל ז"ל
נלב"ע ט"ז אלול תשנ"מ
ת.נ.צ.ב.ה.